

„Szövetkezés”

rendkívüli kiadása.

Tartsunk ki a szövetkezet mellett.

Általános ma a panasz, mert a válságos idők bajai, nehézségei, mind jobban tornyosulnak fe-
jünk fölé. A falvak földművelő népe már kétségek-
kel küzd, hogy valjon termelése nem-e csak
ujabb veszteséggel, ráfizetéssel fog járni, mert
még egy olyan év mint az elmúlt s a súlyos
terhek alatt menthetetlenül összeroppan minden
gazda.

Bármennyire is siralomvölgye ma a helyze-
tünk, nem szabad kétségbeesnünk, hanem végre
meg kell értük és el kell fogadjuk azt a kézen
fekvő igazságot: **A szövetkezeti összefogás
teszi egyedül lehetővé mindannyi-
unk számára, hogy az elviselhetetlen-
ségig fokozódó bajokat leküzdhessük.
Erre pedig már adva van a mód:
meglévő szövetkezeteink felkarolása,
megbecsülése és fejlesztése által.**

Mert mit jelentene, ha a földművelő nép
teljes számmal és minden erejével tömörülne
szövetkezetei mellé? Azt, **hogy a gazdák
oly fontos érdekeit, mint a beszerzés
és az értékesítés egységesen lehetne
megoldani úgy a termelők, mint a
fogyasztók javára és előnyére.**

Ez pedig oly nagy jelentőségű szervezkedés
volna, amely már képes lenne a válság viharai-
val szembe nézni és a gazdákat a bajok leküzdé-
séhez hozzásegíteni.

Az út előttünk áll a Hangya fogyasztási szö-
vetkezet működése folytán. **De ne csak 20-30
család bevásárló helye legyen a Han-
gya szövetkezet, hanem a község ösz-
szes lakóié.** Hisz a Hangya szövetkezet a
földművelő nép gyermeke, s miként mindenki saját
gyermekét becézi, ápolja és gondozza, aként fej-
lessze és erősítse minden földművelő szövetke-
zetét.

Most a legfontosabb feladat az, amit minden falusi
ember, asszony és ifju tüzzön ki szigoruan maga elé, hogy
minden szükségletüket kizárólag a Hangya szövetkezet-
ben vásárolják és ne engedjék magukat félrevezettetni.
Öntudat nélküli, félrevezethető népnek a szövet-
kezetei is örökké gyengék, vérszegények marad-
nak, amelyek nem képesek kitűzött céljuk és
feladatuk megvalósítására. Azonban öntudatosan

gondolkozó, meggyőződéses és önértékes földművelő népnek
a szövetkezetei rövid évek alatt annyira megerősödnek,
hogy szembeszállhatnak a legnagyobb bajokkal és bizto-
s thatják a földművelő nép vagyoni gyarapodását a válságos
idők nehézségei közt is.

Az állam is a gazdanép segítségére akar lenni,
a kormány törvénnyel kívánja a mezőgazdák adós-
ságainak rendezését megoldani. Azonban a mező-
gazdasági adósságok konvertálása tulzott reménye-
ket ébreszthet a földművelő gazdanépben, ha azt vé-
lik, hogy adósságuk részbeni elengedésével a súlyos
gazdasági válságból szabadulhatnak. Minden adós-
ságtörléssel veszteségek járnának, aminek káros
következményeit ismét a földművelő nép is meg-
érezné s így a terheinek csökkentése aligha ered-
ményezne nagyobb megkönnyülést és gazdasági
fellendülést. A gazdasági válság nem csak egyes
országokra, hanem kisebb-nagyobb mértékben egész
Európára, sőt a többi világrészre is kiterjed, mi-
nélfogva annak megoldása is csak az összes
államok összefogásától várható. Az egyes orszá-
gokban a válság enyhítésére hozandó külön tör-
vények és intézkedések gyökeresen nem orvosol-
nák bajainkat s így az esetleges konverzió után
is küzdenünk fog kelleni a válság nehézségeivel.
Biztató eredményeket csak az emberek, az egyes
országok népeinek összefogásától várhatunk, ami-
kor a mezőgazda osztály egy nagy szövetségbe
tömörül és egységesen igyekszik érdekeit megvédeni.

Ne várjunk tehát minduntalan mástól segít-
séget, hanem igyekezzünk a magunk erejéből is
javítani siralmas helyzetünkön. **Próbáljuk meg
komolyan a gazdasági összefogást, a
szövetkezeteink mellé való tömörülést és
ennek kézzel fogható gyakorlására szük-
ségleteinket csak a szövetkezetben vásá-
roljuk.** Ha támogatásunkkal szövetkezetünket meg-
erősítettük, akkor már lehetővé tesszük számára,
hogy a gazdák másik nagy érdekét, az értékesítés
szervezését is felkarolhassa.

Igy juthatunk szövetkezeti tömörülésünkkel
mind előbbre, ha ezt szemünk elől nem téveszt-
jük s szövetkezetünk mellett kitartunk, meg fogjuk
látni, hogy ha nem is mulik el minden bajunk,
de nagy terhek fognak szövetkezetünk segítségé-
vel leesni roskadozó vállainkról.

Mi a szövetkezet?

„Erdélyi népünk lelkében az öntudatos szövetkezeti eszme nincs kifejlődve. Népünk bizonyos százaléka tud arról, hogy vannak szövetkezeti »Hangya« boltok, melyekben úgy árulnak, mint a kereskedők, de hányan nem tudják azt a jelentőséget, melyet a kicsiny szövetkezeti bolt rejt és rejthetne magában; mert ha kellő vezetés és helyes irányítás mellett oda tömörülnének, forrásává lehetne egy falu, sőt egy egész vidék gazdasági fejlődésének és megerősödésének“.

Egy szövetkezeti tagtársunk írta a fenti szavakat a hivatalos lapunk I-ső évfolyamában.

Mire haladtunk az azóta eltelt 6 év alatt? Az idő haladt, de a szövetkezeti eszme, gondolat nem tartott versenyt a haladó idővel. Főleg az öntudatos szövetkezeti eszme fejlődésében nem. Mert ha e téren kellően, az eszme kívánalmainak megfelelőleg haladtunk volna, akkor ma a gazdasági és pénzügyi válságok dacára nem így kellene álljunk. Sőt éppen a szövetkezeti eszme, a szövetkezeti társulás, összetartás lehetett és lett volna a **megmentőnk!**

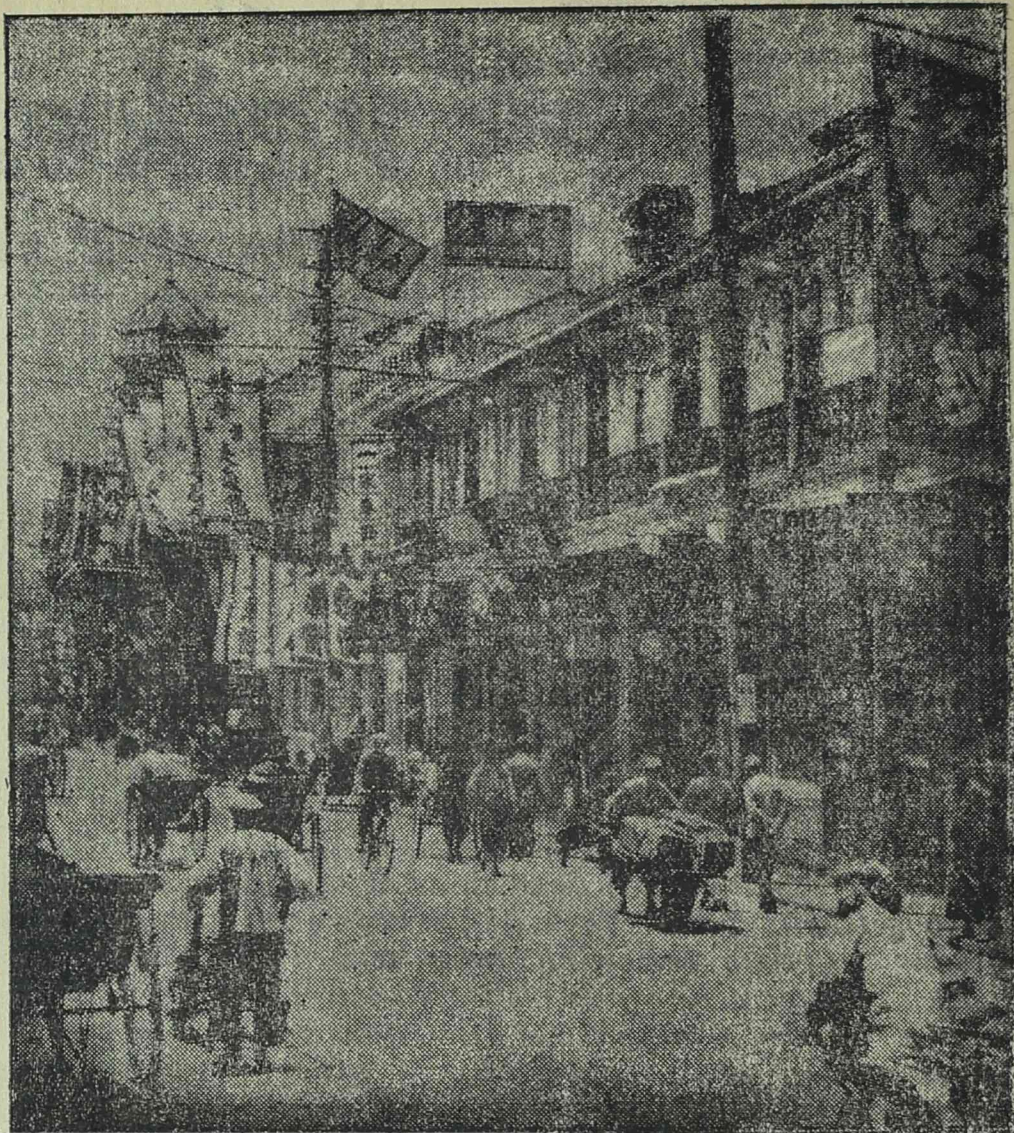
A régi, öregebb nemzedéket eleget biztattuk, sarkaltuk a szövetkezeti táborba való beállásra. De a verbuválásnak nem volt és nincs meg a kívánt és várt eredménye. Voltak és vannak köztük tiszteletreméltó, megértő testvérek, bajtársak, de a nagy többség — sajnos — nem mutatott megértést, lelkesedést. De ez nem azért van, mintha a szövetkezeti eszme nem volna életképes, hanem azért, mert az újabb illetve a jövő nemzedék nem értette meg az idők jeleinek intését s nem viseltetik elég érdeklődéssel az eszme iránt.

Épen ezért, e cél elérése érdekében, jelen lapszámunkban megkezdjük közölni és folytatni fogjuk kérdések és ezekre adandó rövid tömör feleletekben érthetővé tenni és megismertetni a szövetkezeti eszme célját, hivatását és rendeltetését. Reméljük, hogy minden szövetkezeti testvérünk az eszme érdekében megtesz annyit, hogy szomszédjával, barátjaival és jó embereivel megismerteti, kedvelté teszi e nagyfontosságú ügyet. Ü. J.

Kérdések és feleletek.

Mi a szövetkezés?

A szövetkezés a társaságban élő emberek egyesülése oly célból, hogy egymás kölcsönös segítségével



Sanghai kínai negyedében egyik legforgalmasabb utca tele zsufolt kirakatokkal és keleti reklámokkal, mielőtt a japán repülők bombái romhalmazzá változtatták. Ma égő romok és üszkők láthatók csak ezen békés kínai utca helyén.

könnyebben tudjanak boldogulni társadalmi és gazdasági célok elérésében.

Keresztényi cselekedet-e a szövetkezés?

A szövetkezés a legszebb keresztényi cselekedet, mert ebben valósul meg igazán Pál apostol figyelmeztetése: »Egymás terhét hordozzátok és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét«

Mi a Jézus Krisztus törvénye?

A Jézus Krisztus törvénye: a szeretet. Ő azt tanította: »Arról ismernek meg titeket, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást igazán szerettek.«

Mi a célja a szövetkezeteknek?

A szövetkezeteknek az az emberbaráti célja, hogy embertársainkkal való közös társulás alapján gazdasági helyzetünket javítsuk, megélhetésünket könnyebbé tegyük.

Miféle szövetkezetek vannak?

Csaknem minden foglalkozási ágba lehet szövetkezetet alapítani,

de itt nálunk leggyakoribbak és legismertebbek:

1. a fogyasztási szövetkezetek;
2. gazdasági és hitelszövetkezetek és
3. a tejszövetkezetek.

Mi a fogyasztási szövetkezet?

A fogyasztási szövetkezet — falun és városban — oly célból való társulás, hogy abban a község népe a mindennapi házi szükségletét (cukor, kávé, rizs, petrolium stb.) jó minőségben és mindenütt a napi forgalmi árban beszerezhesse.

Hogy alakítható meg a fogyasztási szövetkezet?

A fogyasztási szövetkezet úgy alakítható meg, hogy egy falu népe bizonyos mennyiségű pénzét összesíti, más szóval üzletrészeket vált s az így összegyűlt »laptökével« fogyasztási szövetkezeti boltot rendez be.

Időben helyre megy-e az üzletrésze befizetett pénz?

Hiba volna azt gondolni, hogy az üzletrésze befizetett pénz, a kez-

ből kiadva, idegen helyre megy s esetleg elvesz, mert ez az illetők tulajdona marad továbbra is, csak kölcsön-kamatra oda adták egy szövetkezeti bolt létesítésére, melynek előnyeit és hasznát az illetők élvezik.

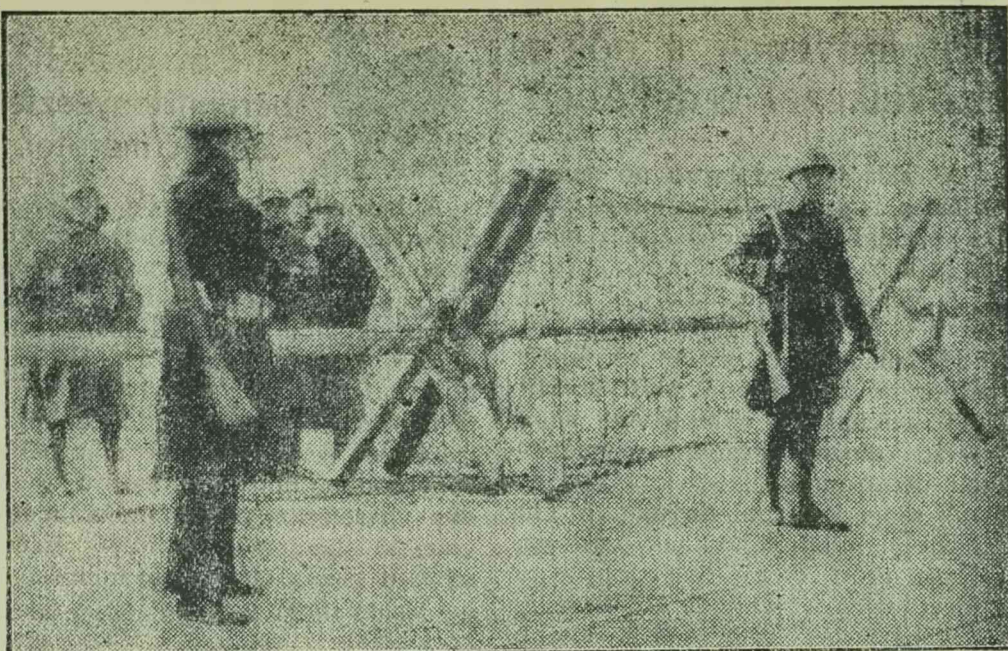
Ki végzi el a fogyasztási szövetkezet szervezését?

A fogyasztási szövetkezet szervezését a falu vezetői: pap, tanító, jegyző urak vagy a község értelmesebb emberei kell, hogy beindítsák s ha látják, hogy a község népe többségének van hajlandósága és akarata a szervezkedésre, akkor írni kell a »Hangya« Szövetkezetek Központjának (Aiud—Nagyenyedre) mely a további kivitelben segít.

(Folyt. következik).

A gyümölcsfa-oltványok szövetkezet utjának beszerzése.

A gazdák érdeke, hogy elsőrendű gyümölcsfa-oltványokat előnyös áron szerezhessenek be, amit a Hangya utján érhetnek el. Az együttes beszerzést a Hangya szövetkezetek szervezik, ahová minden gazda bejelenti, hogy milyen gyümölcsfa-csemetére van szüksége, kiválasztja a fajtákat és a szövetkezet a Hangya utján megrendeli a nagyenyedi Ambrózi-Fischer faiskola-telepről, ahonnan feltétlenül a választott fajt, egészen erős csemetéket a legelőnyösebb ár mellett fognak kapni. A bejelentések a szövetkezet vezetőségéhez mielőbb megteendőek, mert március hó folyamán a szállítás kezdetét veszi.



Sanghái nemzetközi negyedét így őrzik a kínai bandák benyomulása elől.

A világ leggyorsabb repülőgépe.

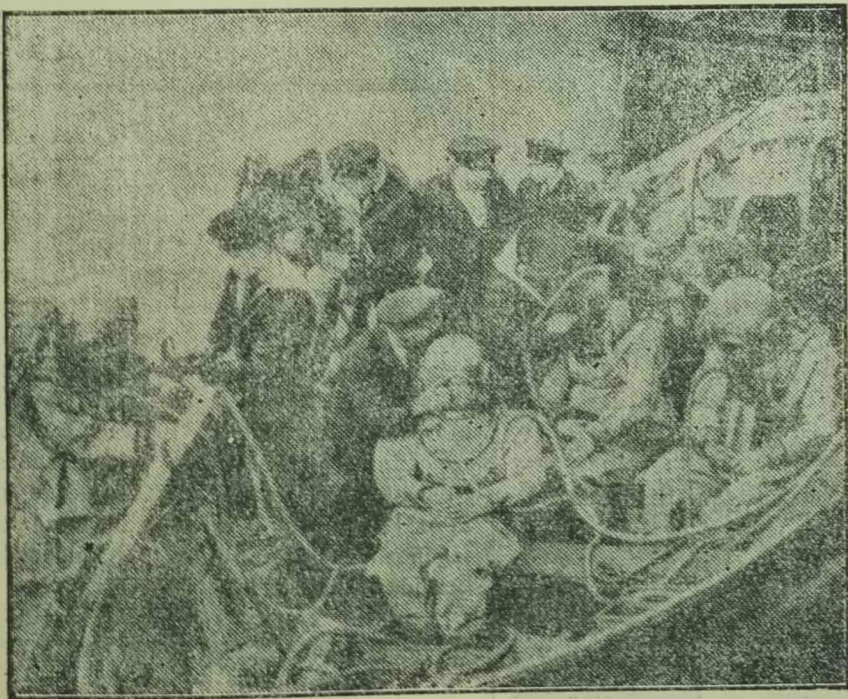
Most készül Franciaországban a leggyorsabb repülőgép, melyet Henri Fahrman mérnök tervezett. Az elkészülő repülőgép a mérnök terve szerint 18 kilométer magasságban fog közlekedni óránként 800 kilométer sebességgel. Ezt a gépnek ilyen hihetetlen magasságban való fenttarthatása teszi lehetővé, mert ott már nem kell küzdenie az alacsonyabb levegőrétegben tomboló viharok erejével. Ezzel a géppel, ha sikerül jól megépíteni, a mérnök számítása szerint Európából Amerikába rövid 6 óra alatt át fog repülhetni.

Szövetkezeti táncmulatság.

A kézdiszentléleki fogyasztási szövetkezet a farsang végével igen jól sikerült műsoros táncmulatságot rendezett, mely erkölcsi és anyagi eredményeit egyaránt meghozta. A szövetkezet igazgatósága a mulatság révén elért tiszta jövedelmet teljes mértékben közcélra fordította és azt a r. katolikus egyháznak adományozta, hogy az 1401-ben épült ősi kath. templom javítását, ami már sürgősen szükségessé vált, mielőbb megkezdhessék. Ezzel a nemes adományával a híveket is buzdítani kívánta, hogy ősi templomuk renoválásához szükséges tőkét áldozatkészen adják össze.

Halál a tenger fenekén.

Nemrégiben történt az a borzalmas szerencsétlenség, hogy 54 angol tengerész katona (6 tiszt és 48 matróz) lelte halálát egy acélkoporsóban a tenger fenekén. Az angol tengerésznek volt egy legmodernebb tengeralattjáró buvárhajója az elsülyedt M II. naszád, mely gyakorlatozás közben a tenger alá szállt és többet nem tudott felemelkedni. A tengeralattjárót azonnal keresni kezdték és buvárok ereszkedtek le a mélybe, de sehohsem akadtak rá. Az elsülyedt tengeralattjárónak 48 óra volt levegő készlete, aminek elfogytával a legborzalmasabb halál várt a benne levő szerencsétlen katonákra. Képünk azt mutatja, ahogyan a buvárok a tenger mélyébe ereszkednek az elsülyedt naszád keresésére. Ennek a tengeralattjárónak a testvérhajója is évekkal ezelőtt elsülyedt és akkor 68 ember vesztette életét.



Az elsülyedt angol tengeralattjáró naszád keresésére buvárok szállnak a víz alá, hogy a naszádban rekedt tengerészeket megmentésük.

Minden szükségletünket a Szövetkezetben vásároljuk!

Mit tegyenek a nők a szövetkezet érdekében.

A családjáért dolgozó nő tapasztalhatta, hogy a közös, együttes munka közelebb visz a boldogsághoz, mint ha csak az egyik fél áldoz és dolgozik.

A boldoguláshoz csak egy út vezet s ez a szövetkezés.

Ha magunk és családjunk életét boldoggá akarjuk tenni, testvérekké kell lennünk és mintha egy nagy család volnánk, közösen egymásért kell dolgoznunk.

A szövetkezet mindnyájunké! Ott vásárolni mindnyájunknak joga van s épen ezért érette dolgozni, vagy áldozni mindnyájunknak kötelessége.

A háztartás vezetése is szorosabb kapcsolatban van a szövetkezeti élettel és mozgalommal.

Az okszerűen vezetett háztartás egyben takarékos gazdálkodást is jelent, ha a nők a szövetkezeti úton történő árubeszerzést mindig szem előtt tartják és az olcsó és jó vásárlást tüzték ki feladatukul. Már a háztartások takarékos vezetése is egyet jelent a szövetkezeti eszme térhódításával, mert a takarékos háziasszony a szövetkezetnek mindig hűséges vásárlója marad.

A szövetkezet pártolása kötelessége minden falusi nőnek nemcsak a vásárlás terén, hanem a taggyűjtés terén is. Az eszme megismertetésével és hirdetésével asszonytársaiknak szintén sok erkölcsi hasznuk lesz.

Ne hagyjuk az időt nyomtalanul elrepülni a fejünk felett, mert sokszor egy elvesztett nap is pótolhatatlan. Nem kár a fáradságért, ha embertársaink boldogulásának előmozdításáról van szó. A szövetkezet érdekében teljesített munkánkkal leginkább bizonyíthatjuk azt, hogy szeretjük felebarátainkat. Sz.-nő.

Kedvezmény az adófizetésnél

Az adófizetés ezentul is éppugy kötelező és az adót minden körülmények között meg kell fizetni, de nem mindegy az, hogy miképp állapítják meg a fizetés módját. Eddig az adó négy részletben, mégpedig negyedévenként előre volt fizetendő, ami sokszor nagyobb megterhelést jelentett mint maga az adó. A pénzügyminiszter újabb rendeletével megengedi, hogy az adó havi részletekben is fizethető, ami bizonyára könnyebbséget jelent az adó megfizetésénél és így ezt a rendeletet az adózók megnyugvással veszik tudomásul.



Egy család baromfitenyésztésének méretei.

A baromfi egyike azon tenyésztőállatnak, melyen keresztül a gazda gabonáját és melléktermékeit még ma is haszonnal értékesítheti. Eddig a gazdák által teljesen elhanyagolt volt a baromfi tartás, a tyúk úgy hozzátartozott a gazdasághoz mint például a kutya, de gondos tenyésztésről szó sem volt. Ma már bizonyosodott, hogy a szakszerű, gondos baromfitenyésztés nem megvetendő hasznot produkál. Ezért minden gazda előtt kellő fontossággal bírhat annak ismerete, hogy mekkora számu baromfival kezdheti meg a jövedelmező baromfitenyésztést.

Egy gazdacsalád három tagja könnyen elláthat 2000 darabos tyúk- vagy kacsa-állományt, körülbelül négyholdas területen Legjobb kicsiben kezdeni, hogy a kellő tudást elsajátítsa a tenyésztő. Kora tavasszal legfeljebb 200 drb, fajbaromfi csibével kell kezdeni, melyeket megbízható tenyésztőből mint napos csibét szerezni be. Ebből az állományból 8—10 hetes korban a rántani való kakasok már értékesíthetők. Ha a második évben már felszaporítható a tojó tyúkok vagy kacsák száma. 300—500 drb-ra, ez az állomány napi 250—450 drb. tojáshozammal már szép jövedelmet tud biztosítani. A mi viszonyaink szerint legjobban ajánlható a Rhode Island Red (vörös izlandi) tyúk és a Khaki-Campbell kacsa tenyésztése.

Németország baromfi-állománya.

Tavaly 98 millió drbra nőtt a békebeli 72 millióval szemben. A tojásfogyasztás tavaly 9 milliárd drbra emelkedett. Így Németország lakossága most fejenként 150 tojást fogyaszt, míg békében csak 125 tojást fogyasztott évente. A fejenkénti tojásfogyasztás az amerikai Egyesület Államokban 185, Kanadában 340 darabra rug.

Értékesítő és termelő szövetkezetek Romániában.

A terményárak folytonos esésével kapcsolatban igen nagy és fontos szerepet töltenének be az értékesítő szövetkezetek Romániában is. Megállapítást nyert az a tény, hogy csak ott sikerült a terményárakat az előállítási költségeknek megfelelő magasságban tartani, ahol szövetkezetekbe szervezett termelők voltak.

(Igy Kanada, Dánia, Finnország és Svájcban.) Romániában éppen ezen szövetkezetekben van legnagyobb hiány. Különösképpen gabonaraktár szövetkezetekben. Minthogy ezen termékek főpiaca a külföld, szükségemutatkozott egy oly szövetkezeti központnak létesítése, mely az áruk és termények külföldi közvetítését végezze. E célból alakították Bukarestben az Export—Import szövetkezeti központot, mely már két év óta működik az áruellátás és a terményértékesítés terén. Hogy mily fontos missziót teljesít, kitűnik a megelőző évi forgalmából, melyszereint forgalmazott: 13,380 vagon gabonát a külfölddel 451 millió lej értékben. Továbbá 1500 vagon tüzfát vitt ki 12 millió lej értékben. Viszont behozott 66 vagon rézgálicot 14 és fél millió lej és 32 vagon manillafonalat 11 millió lej értékben. Ezek voltak a legnagyobb forgalmat kitevő cikkek, melyeken kívül még számos más árut és terményt közvetített.

A termelő szövetkezetek a ma rossz gazdasági viszonyok következtében a többi szövetkezeti ágakhoz képest igen szerény eredményt tudnak felmutatni. Az erdők kihasználására alakult ilyen szövetkezetek száma az 1931 év végén 236 volt 35,000 taggal. Romániában még igen nagy tere van a szövetkezeti mozgalomnak, különösen a mezőgazdasággal kapcsolatos iparok felendítésénél, így tejszövetkezetek, tojás, gyümölcs termelő és értékesítő szövetkezetek alakításával.

Minden lei, amit a szövetkezetben költünk el, — egy téglá boldogulásunk felépítéséhez.

BOLTOS PÁLYÁZAT.

A bonchidai Hangya fogyasztási szövetkezet f. évi március hó 20-án leendő belépés mellett boltkezelőt keres. Boltos javadalmazása: a forgalom után 4% monopol cikkek után csak 2% jutalék, továbbá lakás: 2 szoba, konyha, kerttel, az üzlet fűtésére 12 m³ fa. A szövetkezet múlt évi forgalma 1 millió lei volt, ami azonban még fokozható. Ovadékul 50—100 ezer lei összegű ingatlan bekebelezés vagy készpénz. Nős pályázók előnyben részesülnek. Pályázatok közvetlenül a szövetkezet igazgatóságához legkésőbb március 13-ig küldendők Bonjida — jud. Cluj.

Felelős szerkesztő:

Dr. Szent-Iványi Árpád.

Nyomatott LINGNER Aiud - Nagyenyed.